

ÜLENURME GÜMNAASIUMI HOOLEKOGU

KOOSOLEKU PROTOKOLL

20.09.2024 nr 1–3/66

Algus: kell 17.05

Lõpp: kell 18.15

Koosolekul osalesid: Varpo Vare, Karin Peda, Tuuli Tohu, Brit Mesipuu, Triin Sarnit, Liis Rosin, Lemmo Jonuks (veebi teel).

Koosolekult puudusid (etteteatamisega): Aimar Kivirüüt, Kadri Tärna ja Gretta Nikolajeva.

Koosolekule kutsutud: Ülenurme Gümnaasiumi direktor Tõnu Tender ja õppealajuhataja Merje Aavik.

Koosoleku juhataja: Ülenurme Gümnaasiumi hoolekogu esimees Varpo Vare.

Koosoleku protokollija: Karin Peda.

Toimumiskoht: Ülenurme Gümnaasiumi lugemissaal.

PÄEVAKORD

1. ÜG palgakorralduse põhimõtetest.
2. Päevakajalise teabe jagamine.

1. ÜG palgakorralduse põhimõtetest

Direktor Tõnu Tender esitas ülevaate kooli palgakorralduse uuendatavate põhimõtete kohta. Selle esmast versiooni on tutvustatud 9. mail 2024. a toimunud hoolekogu koosolekul.

ÜG uued palgakorralduse põhimõtted on õpetajatega viimati läbi arutatud 18. septembril k.a aulas toimunud õppenõukogus, kes esitas selle kohta oma arvamuse. Tundub, et enamus õpetajatest on muudatuste olemusest aru saanud. Täpsustamisel on töötajate ametikoha ülesanded ja töötasu käesoleval õppeaastal ning selle käigus tekib tõenäoliselt lisaküsimusi. Direktor ja õppealajuhatajad ei ole ilmeksimatud, kuid tunnistavad seda ausalt ning püüavad lahendada töö käigus kerkivad probleemid.

Vallavalitsuse korralduse kohaselt tuleb Kambja valla üldhariduskoolidel, sh ÜG-I uus palgakorraldus kehtestada hiljemalt 1. novembrist 2024.

ÜG palgakorralduse põhimõtete projekt on koostatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 71 lg 2 p 4 ja § 73 lg 1¹ p 13 ning Kambja vallavalitsuse 29.05.2024. a korralduse nr 325 „Üldhariduskoolide õpetajate töötasustamise aluste koostamise ja rakendamise põhimõtted Kambja valla koolijuhtidele“ ja selle lisa alusel.

Uues palgakorralduses lähtutakse õpetaja ametist kui tervikust, st õpetaja palga kokku leppimisel arvestatakse kõiki õpetaja tööülesandeid, nende keerukust ja ajakulu.

Õpetajal on lühendatud täistööaeg (*üldtööaeg*), mille järgi on õpetaja ja tugispetsialisti üldtööaeg seitse (7) tundi päevas ehk 35 tundi seitsmepäevase ajavahemiku jooksul, teistel töötajatel kaheksa (8) tundi päevas ehk 40 tundi nädalas.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest lähtuvalt on õpetaja tööaja arvestamise ja töö tasustamise aluseks ametikoht. Õpetajaamet on tervik, mis koosneb erinevatest tööülesannetest. Töölepingus on sätestatud õpetaja kõik tööülesanded. Õpetaja tööaeg jaguneb vahetuks õppe- ja kasvatustööks ning teisteks töölepingust, ametijuhendist ja töökorralduse reeglitest tulenevateks või tööandja antud ülesanneteks.

Töölepingus lepitakse kokku, et tööülesannete määramisel lähtutakse õpetaja tunni-koormusest ja teistest tööülesannetest, sh klassijuhatamine; loov- ja uurimistöode juhendamine ning retsenseerimine; ainekomisjoni juhtimine; õppe- ja tööriistade ning tarvikute hoidmine ja hooldamine (laborandi tegevus); huviringide juhtimine: alustava õpetaja või töötaja mentoriks (tugiisikuks) olemine; praktikantide tegevuse koordineerimine ja juhendamine jm.

Tööülesanded peaksid mahtuma seaduses sätestatud tööaja sisse. Tööaeg sisaldab õpetaja erinevaid tegevusi, mis iga konkreetse õpetaja puhul sõltub kooli vajadustest, õpetaja valmisolekust ning õpetaja pädevustest.

Iga õpetaja personaalsetes tööülesannetes lepidakse kokku direktor (või direktori määratud isik) ja õpetaja töölepingus ja selle lisas sisalduvas ametijuhendis. Tööaeg lepitakse kokku täis- või osalise tööajana.

Kool teeb uue korra järgi erisusi kvalifikatsioonita ja kvalifikatsiooniga õpetaja töö tasustamisel. Täistööajaga töötava kvalifikatsioonita õpetaja töötasu on vähemalt Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud õpetajate töötasu alammäära suurune. Täistööajaga töötava kvalifitseeritud õpetaja töötasu on vähemalt 120% Eesti keskmisest prognoositavast palgast. Täistööajaga töötav tugispetsialist keskendub oma põhitööle ning tema töötasu on vähemalt Eesti keskmise prognoositava palga suurune. Õppealajuhataja töötasu on vähemalt 150% Eesti keskmisest prognoositavast palgast. Teiste täistööajaga töötajate töötasu ei või olla madalam Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud töötasu alammäärast.

Mitmete õpetajate töö on praegusel perioodil intensiivne, kuid õpilaste arvu vähenemisega langeb see aasta-aastalt. Uue korra kohaselt võivad direktor ja õpetaja kokku leppida, et tööaeg jaguneb arvestusperioodi jooksul ebahühtlaselt ning töö intensiivsus võib olla õppeaasta jooksul vahelduv, tööülesanded ja nende maht võivad periooditi suureneada või väheneda. Ajutises ületunnitöös tuleb konkreetse vajaduse tekkides igakordselt kokku leppida. Õpetaja töö intensiivsus erineb kooliaasta lõikes. Pingelisemad on eksamite, tasemetööde, laagrite perioodid. ÜG-s on koolivaheaeg tööaeg, kus õpetaja saab tegeleda uurimis- ja loovtöödega, materjalide koostamisega jne.

Mõneti tulisem arutelu on direktoril olnud tugispetsialistidega. Tugispetsialistide arvates võiks nende põhipalk olla võrdne õpetaja töötasuga. Direktori, õppealajuhatajate ning õpetajate ühisel hinnangul suudavad tugispetsialistid oma tööülesanded täita üldtööaja raames, neil on võimalik pärast tööd koolis soovi korral ka muude ülesannetega, sh ettevõtlusega tegeleda, kuid õpetajal mitte. Praegusel juhul võidavad tugispetsialistid palgakorraldusest rohkem kui õpetajad.

Loov- ja uurimistöode juhendamise prognoosimine on keeruline, praegu on planeeritud 3 last ühele õpetajale, lapsed võivad ka koopereeruda ja mitmekesi ühte tööd teha.

Karin Peda: 3 last ja üks töö ei ole võrdne 3 lapse ja 3 töö juhendamisega. Seda peaks arvestama. Tänavused 8. kl. õpilased on enamasti valinud juhendajad juba eelmisel õppeaastal ja

mõnel klassijuhatajal on üle 7 töö juhendada, seega nende koormus suureneb veelgi. Tõsi, sellest aastast on tunniplaanis 8. klassidele loovtöö kirjutamise kursus, mis loodetavasti kergendab nii klassijuhataja kui ka juhendajate tööd.

Merje Aavik: Õpetaja saab aasta läbi ühesugust töötasu. Algklasside õpetajadki hakkavad juhendama loov- ja uurimistöid. Planeeritud on algklasside õpetajate kohtumine loovtööde koordineerija Virge Vadiga, kes tutvustab loovtööde juhendit ning kogu loovtööde korraldamise süsteemi ÜG-s.

Tõnu Tender: Õpetaja põhipalk peab olema motiveeriv. Uuringute kohaselt motiveerib palk inimest, paraku, vaid lühikest aega, paar-kolm kuud. Enamik õpetajaid peaksid olema aru saanud, kuidas nende põhipalk kujuneb. Õpetajate töö intensiivsus on ajutiselt suur, sest Soome näitel pole mõtet paariks-kolmeks aastaks uut õpetajat tööle võtta, kui prognooside kohaselt lähitulevikus õpetajate töö intensiivsus ÜG-s väheneb. Direktor ei ole jõudnud veel kõikide õpetajatega individuaalselt vestelda (eelvestlusi on pidanud mh õppealajuhatajad), see toimub lähiajal.

Liis Rosin: Miks peaks tugispetsialist kandideerima ÜG-sse, kui tema põhipalk ei ole õpetaja tasemel?

Tõnu Tender: ÜG-s on lähiaastail õpetajate töö üldjuhul intensiivsem kui tugispetsialistidel. Viimaste töökoormus ja palgasuhe õpetajatega on uue korra kohaselt tasakaalus. Ka tugispetsialistide pädevused, oskused ja soov panustada kooliellu on erinevad ning nende palkadeski on erisusi. Seda, kus kooli iga tugispetsialisti palk oleks praegu õpetajate palgaga võrdne või isegi suurem, direktor ei toeta.

Varpo Vare: Kas mingi osa eelarvest jääb personali motiveerimiseks aasta lõpus?

Tõnu Tender: Kui eelarve seda võimaldab, siis saab premeerida kas üksikisikuid eriliste teenete eest või kogu kollektiivi. Eelistan viimast varianti, kui selleks võimalus avaneb.

Varpo Vare: Kas prognoositava Eesti keskmise palga madalseisu korral ka õpetajate tasu alaneb?

Tõnu Tender: Sellele küsimusele ei oska me praegu väga selget vastust anda. Me ei oska ennustada, milliseks kujuneb meie riigi majanduse ja rahanduse tulevik. Majandusolude märgatava halvenemisega võib kaasneda palkade kärpimine: näiteks 15 aastat tagasi kärbiti Eesti riigiasutustes palkasid u 10%.

Otsus: ÜG palgakorralduse põhimõtted on läbi arutatud ning heaks kiidetud.

2. Päevakajalise teabe jagamine.

Liis Rosin: Kas koolis on arutatud koolipäeva alguse kellaaja nihutamist hilisemaks? 1. oktoobril toimub lastevanemate üldkoosolek, kas seal on see teemaks?

Tõnu Tender: Mitmel pool Eestis, sh Tartus on kooli algusaeg hilisemaks lükatud. Mõne aasta eest asja arutades leiti, et ÜG-s ei ole mõistlik kooli algusaega hilisemaks nihutada. Praegu ei ole me küsimust eri sihtrühmadega põhjalikumalt arutanud, kuid oleme avatud aruteluks. Kooli alguse kellaaja nihutamine hilisemaks tugineb teadlaste (psühholoogide, aju-uurijate) noorte ajukeemia uuringutele: hommikutundidel on noored unisemad. Kellaaja nihutamise

vajadust tuleb vaadelda mitmest aspektist. Näiteks kui Tõrvandi kooli 1. klassi lapsed õppisid enne oma koolihoone valmimist 2022/23. õa-1 ÜG-s, siis algasid nende tunnid kell 9, kuid nende vanemad töid oma lapsed juba enne kella 8 hommikul koolimajja.

Merje Aavik: Erinevates koolides on rakendatud 40, 60 ja 90-minutilisi tunde. Kehtiv PGS-s § 24 (5) sätestab: “õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit iga õppetunni kohta.” Meie koolis pikeneks sellega õppepäev. Täna päevakava alusel lõpeb 8. tund kell 15.30. Probleemiks on nende laste kooli jõudmine, kes on arvestanud liinibussidega. Siis tuleks ka bussiajad jälle üle vaadata. Samuti tuleb lapsevanematel siis uuesti hakata sättima huvikoolide ja -ringide aegu. Algekooli osas on rakendatud A ja B nädalaid, kus ühel nädalal on mingitel ainetel pikemad tunnid ja sellega on ka järgmiseks päevaks vähem õppida. Pikemad tunnid on hästi läinud ja lapsed on kaasa töötanud.

Tõnu Tender: Suure maja poolel on juba mõnda aega paralleeltunde (2 x 45 minutit) rakendatud, sh gümnaasiumiastmes valikainete õpetamisel. Sellel õppeaastal on paralleeltunde nii põhikooli kui ka gümnaasiumiastmes, näiteks praktiseeritakse 90 minutilisi tunde kõikides põhikooli klassides (matemaatika, eesti keel).

Varpo Vare: Lisaks õpetajate arutelule peab kindlasti küsima nii lastelt kui ka lapsevanematelt arvamust koolipäeva hilisemaks lükkamise kohta. Eesmärk peaks olema võtta laste koormust vähemaks, mitte pikendada õppepäeva.

Brit Mesipuu: Kui küsida lastelt, siis nooremad õpilased ei taju, kui pikk võiks koolipäev olla. Nendele meeldiks kindlasti, et päev algaks hiljem ja lõppeks varem.

Tõnu Tender: Kindlasti tuleb uurida, kuidas on läinud neis koolides, kus on hilisemat õppetundide algust rakendatud. Muudatusi ei ole mõistlik sisse viia kooliaasta sees, alustada tuleks õppeaasta alguses. Ainult küsitlemine võib anda tulemuseks suure tüli kogukonnas. Teemat tuleb kõikide huvirühmadega tasakaalukalt arutada ning uisapäisa mitte tormata.

Merje Aavik: Algekooli hoones on toimunud muutus telefonide kasutamise osas, s.t koridorid on seal vahetundide ajal nutivabad. Õpilased käivad vahetundide ajal õues mängimas. Õppetundides on nutitelefoni kasutamine õppe-eesmärgil lubatud.

Liis Rosin: kui õpilased on õues, on neil tarvis ka rohkem mänguvahendeid. Vald ootabki momendil projektipõhist rahastust, et muretseda uusi mänguvahendeid.

Brit Mesipuu ja Tuuli Tohu: Osa algekooli lapsevanemaid kurdab, et söögitädid käivad nurga taga suitsetamas, samal ajal aga viibivad lapsed vahetunnis õues. See ei ole hea eeskuju.

Merje Aavik, Tõnu Tender: Kooli toitlustusfirma Dussmanni esindajatega on sel teemal varemgi suheldud, kuid küsimus tuleb jälle jutuks võtta. Koolil ei ole ega peagi olema suitsuruumi, Dussmanni töötajad suitsetavad väljas heki juures väljaspool kooli territooriumi. See ei ole õpilastele hea eeskuju, kuid meil pole ka õigust seal suitsetamist keelata.

Varpo Vare tänas kõiki asjaliku koostöö eest. Kuna tal ei ole enam üldhariduskoolis käivaid lapsi, siis peab ta hoolekogust taanduma ning hoolekogusse tuleb valida uus liige.

Varpo Vare
Koosoleku juhataja

Karin Peda
Protokollija